

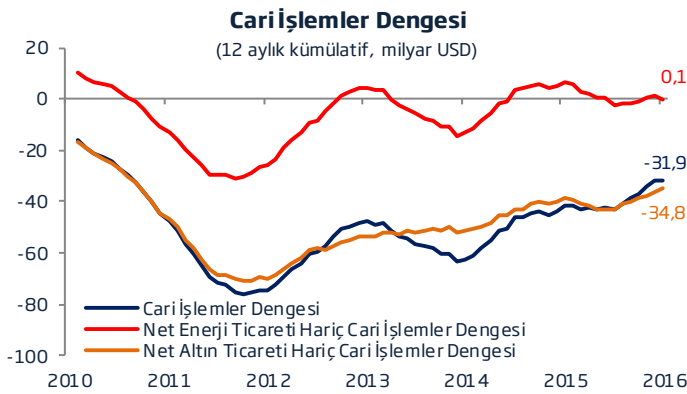
Ödemeler Dengesi - Ocak 2016

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Cari açıktaki düşüş eğilimi devam ediyor.

Ocak ayında cari açık düşük baz etkisine rağmen yıllık bazda %8,8 oranında gerileyerek 2,2 milyar USD ile piyasa beklentisinin hafif altında gerçekleşmiştir. Bu dönemde turizm gelirlerindeki zayıf performansın yanı sıra net altın ihracatının 1 milyar USD tutarında düşmesine rağmen cari açığın daralması dikkat çekmiştir. Bu gelişmede, özellikle ithalatta kaydedilen 3 milyar USD'lik daralma etkili olmuştur. Böylece, Ocak ayında 12 aylık kümülatif cari açık 31,9 milyar USD ile 5 yılı aşkın sürenin en düşük seviyesine inmiştir.

Yurt içine yönelik doğrudan yatırımlarda düşüş...

Ocak ayında yurt içine yönelik doğrudan yatırım tutarı yıllık bazda 1,1 milyar USD gerileyerek 620 milyon USD olmuştur. Bu kalemden son 17 ayın en düşük aylık sermaye girişi kaydedilmiştir. Böylece, 2015 yılında olumlu bir performans sergileyen net doğrudan yatırımlar, 2016'nın ilk ayında yıllık bazda 1,3 milyar USD daralmıştır.

Portföy yatırımlarından çıkış devam ediyor.

2015 yılında 15,5 milyar USD tutarında sermaye çıkışının yaşandığı portföy yatırımlarında, 2016 yılının ilk ayında da 1,2 milyar USD'lik çıkış kaydedilmiştir. Bu dönemde bankaların yurt dışında ihraç ettikleri tahvil ve bonolarına ilişkin geri ödemelerinin yanı sıra hisse senedi piyasasındaki satışlar portföy yatırımlarındaki düşüşte belirleyici olmuştur. 12 aylık kümülatif verilere göre Ocak ayı itibarıyla portföy

yatırımlarındaki çıkış 18,2 milyar USD ile tarihi yüksek seviyeye ulaşmıştır. Bu gelişmede, artan jeopolitik risklerin yanı sıra küresel piyasalardaki dalgalı görünüm de etkili olmuştur.

Diğer yatırımlarda 4,2 milyar USD'lik sermaye girişi...

Doğrudan yatırımların ve portföy akımlarının olumsuz bir görünüm sergilediği ilk ayda, diğer yatırımlarda 4,2 milyar USD düzeyinde sermaye girişi kaydedilmiştir. Özellikle yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatının 2,4 milyar USD artması diğer yatırımlardaki yükselişi desteklemiştir. Krediler alt kaleminde ise Ocak ayında net 585 milyon USD ile sınırlı tutarda sermaye girişi kaydedilmiştir.

Bankacılık sektörünün net kredi kullanımı 53 milyon USD ile düşük düzeyde gerçekleşmiştir. Diğer sektörlerin ise 1 milyar USD tutarında net kredi kullanması cari açığın finansmanına katkı sağlamıştır. 12 aylık verilere göre, bankacılık ve diğer sektörlerinin uzun vadeli borç çevirme oranları sırasıyla %329 ve %157 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu oranların yüksek seviyesi, sektörlerin yurt dışından fon sağlarken sorun yaşamadığına işaret etmektedir.

Ocak ayında cari açığın finansmanında TCMB rezervlerinin kullanılmasına ihtiyaç olmamıştır. 2015 yılı genelinde açığın finansmanına sağladığı katkı ile öne çıkan net hata noksan kaleminde ise yılın ilk ayında 1,1 milyar USD'lik çıkış kaydedilmiştir.

Beklentiler...

Enerji fiyatlarının düşük seviyesi ithalat kanalından cari açık üzerindeki riskleri hafifletmeye devam etmektedir. Öte yandan, küresel ticaret hacminin zayıf performansı ve jeopolitik riskler ihracat üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturmaktadır. Ayrıca, önümüzdeki dönemde iç talebin canlanması halinde ithalattaki daralmanın düşük baz etkisine de bağlı olarak ivme kaybedebileceği öngörülmektedir. 2016 yılında, cari açık üzerindeki risklerin turizm gelirlerinde öngörülen daralmanın da etkisiyle artabileceği ancak açığın görece düşük düzeyini koruyacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı			
	Aralık 2015	Ocak 2016	Aralık 2015	Ocak 2016
Cari İşlemler Dengesi	-32.105	-31.889	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	20.274	16.004	100,0	100,0
-Doğrudan Yatırımlar	11.666	10.410	57,5	65,0
-Portföy Yatırımları	-15.468	-18.225	-76,3	-113,9
-Diğer Yatırımlar	14.753	15.406	72,8	96,3
-Net Hata ve Noksan	9.344	8.417	46,1	52,6
-Diğer	-21	-4	-0,1	0,0
Rezervler⁽¹⁾	11.831	15.885	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: Datastream, TCMB

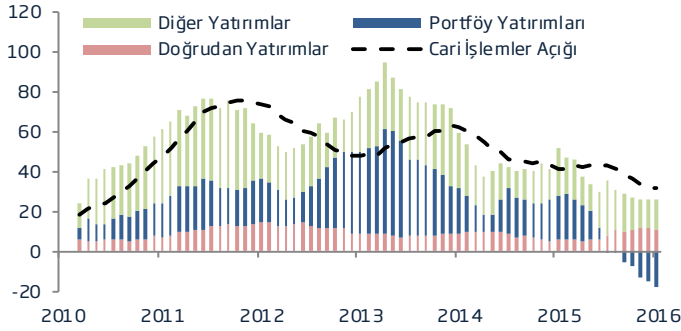
Ödemeler Dengesi - Ocak 2016

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Cari Açığın Finansmanı

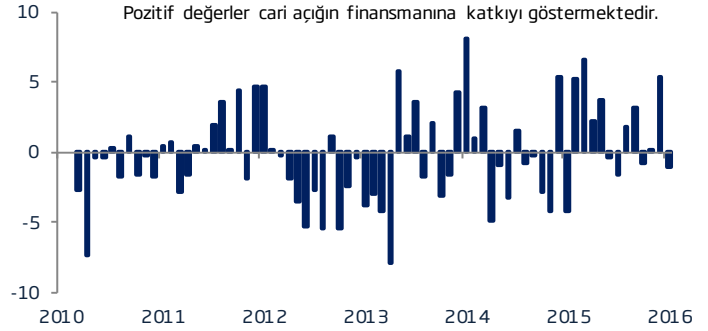
(12 aylık kümülatif, milyar USD)

Net Hata ve Noksan ve TCMB Rezervleri

(aylık, milyar USD)

Pozitif değerler cari açığın finansmanına katkı göstermektedir.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Ocak		%	12 Aylık Kümülatif
	2015	2016		
Cari İşlemler Dengesi	-2.443	-2.227	-8,8	-31.889
Dış Ticaret Dengesi	-3.095	-2.845	-8,1	-47.659
Hizmetler Dengesi	1.109	957	-13,7	23.863
Seyahat (net)	967	785	-18,8	21.066
Birincil Gelir Dengesi	-459	-434	-5,4	-9.502
İkincil Gelir Dengesi	2	95	4.650,0	1.409
Sermaye Hesabı	-2	15	-	-4
Finans Hesabı	-2.642	-3.336	26,3	-23.476
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.536	-280	-81,8	-10.410
Portföy Yatırımları (net)	-1.590	1.167	-	18.225
Net Varlık Edinimi	278	393	41,4	6.213
Net Yükümlülük Oluşumu	1.868	-774	-	-12.012
Hisse Senetleri	506	-261	-	-3.162
Borç Senetleri	1.362	-513	-	-8.850
Diğer Yatırımlar (net)	-3.533	-4.186	18,5	-15.406
Efektif ve Mevduatlar	-2.504	-3.342	33,5	1.269
Net Varlık Edinimi	365	-945	-	13.684
Net Yükümlülük Oluşumu	2.869	2.397	-16,5	12.415
Merkez Bankası	-42	-18	-57,1	-892
Bankalar	2.911	2.415	-17,0	13.307
Yurt Dışı Bankalar	2.976	2.440	-18,0	9.406
Yabancı Para	2.027	706	-65,2	3.387
Türk Lirası	949	1.734	82,7	6.019
Yurt Dışı Kişiler	-65	-25	-61,5	3.901
Krediler	-1.797	-585	-67,4	-12.465
Net Varlık Edinimi	109	390	257,8	1.073
Net Yükümlülük Oluşumu	1.906	975	-48,8	13.538
Bankacılık Sektörü	1.407	53	-96,2	3.496
Bankacılık Dışı Sektörler	801	1.038	29,6	11.094
Ticari Krediler	774	-363	-	-4.058
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-6	104	-	-152
Rezerv Varlıklar (net)	4.017	-37	-	-15.885
Net Hata ve Noksan	-197	-1.124	470,6	8.417

Tabloda Altıncı Uluslararası Ödemeler Dengesi El Kitabı verileri kullanılmıştır. Veriler hakkında detaylı bilgiye [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Kaynak: Datastream, TCMB

Ödemeler Dengesi - Ocak 2016

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.